

церковнослов'янської мови прилучало дітей до читання релігійної літератури, що сприяло їх вихованню в душі християнських моральних цінностей. Тож навчальний процес у парафіяльній школі був спрямований на виховання в учнів рис православного віруючого у шкільних, побутових і громадських умовах

Внесок духовенства у виховання і просвітництво дітей важко переоцінити. У деякі періоди історії України заклади, якими опікувалася Церква, давали початкову освіту майже 80% населення. Враховуючи багатий досвід Православної Церкви в духовно – моральному вихованню населення, а також її роль в розвитку народної освіти, правильна оцінка потенціалу Православної Церкви в сфері освіти допоможе вирішити існуючі питання що до її можливої участі в сучасній школі, а також виявити інші напрямки співпраці Церкви і державних інститутів.

Список використаної літератури

1. *Спасский П.Н.* Сборник правил о школах церковно-приходских и грамоты. – СПб., 1898. – 213 с.
2. *Пругавин А.С.* Законы и справочные сведения по начальному народному образованию. – СПб., 1904. – С.368.
3. *Давыденко В.* Церковно-приходская школа. – Х., 1903. – С.3.
4. Отчет о краткосрочных педагогических курсах и курсах церковного пения для учителей церковно-приходских школ и школ грамоты Лубенского уезда в г. Лубнах при Братской учительской школе с 1-го по 25 августа 1894 года // Полтавские епархиальные ведомости. Часть неофициальная. – 1894. – № 21. – С. 895-906.
5. Отчет Черниговского епархиального училищного совета о состоянии церковных школ Черниговской епархии за 1901 гражданский год // Черниговские епархиальные известия. Часть официальная. – 1902. – № 21. – С.710.
6. *Петренко І.М.* Церковнопарафіяльні школи Лівобережної України в системі освітньої політики уряду Російської імперії (1884-1917 рр.). – Полтава: РВВ ПУСКУ, 2008. – 161 с.
7. По поводу программы для преподавания Закона Божего в церковно- приходских школах // Церковно-приходская школа. – 1889. – Август. – С.10. 178 6. Отчет о состоянии церковных школ Полтавской епархии за 1914-1915 учебный год // Полтавские епархиальные ведомости. Часть официальная. – 1916. – № 7. – С.513.
8. Программы учебных предметов для церковно-приходских школ, утвержденные Святейшим Синодом. – СПб., 1886. – С.12, 41, 52, 60, 71.

Анастасія Савченко

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ У МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ ДО ПЕДАГОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ

Одним із пріоритетних завдань сучасної педагогічної освіти на всіх її етапах є активізація та проектування інноваційних педагогічних систем підготовки вчителя, спрямованих на забезпечення готовності педагога до праці у мінливих умовах різноманіття освітніх програм, підручників й освітніх установ. Тому не дивно, що останнім часом актуалізувалося питання підготовки педагога до інноваційної діяльності, тому що розвиток творчого потенціалу особистості вчителя – запорука підвищення якості навчально-виховної роботи сучасної школи.

Проблеми інноваційної діяльності в освіті розглядалися в дослідженнях С. Гончаренка, Б. Гершунського, В. Краєвського, І. Лернера, О. Пехоти, С. Сисоєвої та ін. Над проблемами застосування інноваційних технологій в освіті працювали такі вітчизняні педагоги, вчені, як-от: І. Бех, І. Зязюн, О. Киричук, О. Коберник, В. Мадзігон, К. Макагон, С. Подмазін, О. Савченко, В. Сидоренко, А. Сологуб, А. Фурман, М. Ярмаченко та ін. [1].

В умовах розвитку інтеграційних та глобалізаційних процесів в світі, інтенсивного зростання обсягу інформації сучасне суспільство ставить нові вимоги до системи освіти. Однією з таких вимог є формування інноваційного освітнього середовища у закладах вищої освіти, перехід до інноваційної педагогічної освіти. Зауважимо, що сьогодні інноваційні процеси охоплюють усю систему неперервної освіти та педагогічну науку як складову частину систем освіти і головне джерело її оновлення.

Актуальними є проблеми підготовки вчителів трудового навчання відповідно до потреб сьогодення. Існує реальна суперечність: є законодавча та наукова база інноваційно вирішувати проблеми сучасної освіти, але цей процес гальмується через недостатню підготовку вчителів трудового навчання до інноваційної діяльності. Тому в умовах оновлення трудової підготовки в загальноосвітніх навчальних закладах України, розвитку освітньої галузі «Технологія» зростає потреба дослідження питань інноваційної діяльності вчителів трудового навчання та підготовки до її здійснення. Головним суб'єктом інноваційної діяльності виступає вчитель. Він як професіонал не лише орієнтується в освітніх інноваціях та застосовує їх у своїй роботі, володіє різними технологіями викладання свого предмету, але й здатний як творча особистість до самореалізації в діяльності та самостійного інноваційного пошуку. Разом із тим, за даними теоретико-експериментальних досліджень, більшість учителів відчуває певні труднощі у впровадженні педагогічних інновацій [1;2].

Разом з тим, інтенсифікація інноваційних процесів в освіті пов'язана не тільки із «соціальним замовленням», науковими дослідженнями та новаторським досвідом, а й із значними змінами у свідомості педагогічної спільноти в цілому. Сьогодні школі потрібен вчитель, який не лише орієнтується в освітніх інноваціях та застосовує їх у своїй роботі, володіє різними технологіями викладання свого предмету, але й здатний як творча особистість, до самореалізації в діяльності та самостійного інноваційного пошуку, має високий рівень готовності до здійснення інноваційної педагогічної діяльності, яка мобілізує особистість на створення інновацій, їх освоєння та використання. У Концепції загальної середньої освіти зазначається: «...зміни в змісті й структурі загальної середньої освіти мають глибинний характер і потребують підготовки вчителя, який усвідомлює свою соціальну відповідальність, постійно дбає про своє особистісне і професійне зростання». Водночас існуюча підготовка майбутніх вчителів не забезпечує повною мірою їхньої готовності до змін. Звідси формування готовності вчителя до інноваційної педагогічної діяльності є актуальною проблемою сучасності, та має важливе педагогічне й соціальне значення [4].

Провідна роль освіти і вчителя в суспільстві, необхідність підготовки сучасного вчителя у відповідності до вимог суспільства підкреслюється в 6 законодавчих державних документах України: Законах України «Про освіту» (1996), «Про загальну середню освіту» (1993), «Про вищу освіту» (2014), Державній програмі «Вчитель»(2002), Концептуальних засадах розвитку педагогічної освіти України та її інтеграції в європейський освітній простір (2004), Концептуальних засадах розвитку педагогічної освіти в Україні та її інтеграції в європейський освітній простір (2004), положеннях Болонської декларації (2006 р.), Стратегії інноваційного розвитку України на 2009 – 2018 роки та на період до 2039 року (2009), Концепції неперервної педагогічної освіти (2013). Національній стратегії розвитку освіти України на період до 2021 року (2012), проекті «Нова школа» (2016) та ін. Ці документи визначають пріоритети національної освіти щодо формування інноваційного, креативного вчителя.

У сучасних умовах зміст і реалізація предмету «Трудове навчання» викликає певне незадоволення в суспільстві, перш за все через відрив змісту цього предмету від досягнень сучасних технологій, низького рівня творчого розвитку учнів. Теоретичну основу підготовки студентів до інноваційної діяльності складають такі напрями інноваційної діяльності вчителів трудового навчання, як створення авторських програм

(внесення змін у зміст шкільного предмета), запровадження у процес трудової підготовки школярів різноманітних типів, форм, методів навчання, ефективне поєднання традиційних та інноваційних підходів до організації навчально-виховного процесу (індивідуалізація навчання, робота з обдарованими дітьми, інтерактивні методики, нестандартні уроки, метод проектів, теорія вирішення винахідницьких задач, дидактичні ігри тощо), добір та створення засобів навчання, організація роботи учнів із навчальною інформацією на заняттях трудового навчання, пошук ефективних форм взаємодії вчителя та учнів, видів підтримки й допомоги школярам під час виконання практичних завдань. Важливе завдання професійно-педагогічної підготовки майбутніх вчителів трудового навчання полягає у підготовці творчих педагогів, здатних самостійно мислити, аналізувати різноманітні методичні і практичні матеріали, альтернативні підручники, програми, здійснювати їх відбір і будувати власну роботу у відповідності до сучасних вимог розвитку системи освіти. Випускник повинен вміти самостійно оцінювати і творчо застосовувати будь-які традиційні або нові підходи у трудовому навчанні. Майбутні вчителі трудового навчання повинні оволодіти базовими знаннями з педагогічної інноватики, інформацією про процеси оновлення сучасної загальноосвітньої школи, інноваційні підходи, що застосовуються в освітній галузі «Технологія», ознайомитися з досвідом вчителів-новаторів, які працюють у фаховій галузі, а також вчителів інших предметів [1].

Професійна підготовка майбутнього вчителя в умовах педагогічного університету відповідатиме сучасному рівню тоді, коли зміст, форми і методи фахової, методичної та психолого-педагогічної підготовки будуть орієнтовані на формування інноваційного вчителя. Це забезпечується взаємозв'язком навчально-пізнавальної, науково-, пошуково-дослідницької, практичної педагогічної діяльності студентів і спрямовується на реалізацію завдань сучасної інноваційної освіти [3].

Сказане вище дозволяє стверджувати, що дослідження питань підготовки майбутніх учителів трудового навчання до інноваційної педагогічної діяльності є актуальним, перспективним у світлі розбудови системи національної освіти. Для того щоб організувати процес професійного становлення педагога, що займається інноваційною діяльністю, необхідно розробити відповідну модель і програму. У подальшому можуть бути внесені корективи у плани підготовки вчителів трудового навчання, відповідно до інноваційних систем підготовки у галузі технологічної та професійної освіти, які б включали заняття з проектування та роботи на створеному обладнанні, що дозволить підвищити якість підготовки фахівців.

Список використаної літератури

1. Інноваційні педагогічні технології у трудовому навчанні : Навч.- метод. посібник / За заг. ред. О.М. Коберника, Г. В. Терещука. – Умань : СПД Жовтий, 2008. – 212 с.
2. Козлова О. Методика інноваційного пошуку вчителя: Навч.- метод. посібник. – Суми : ВВП «Мрія - 1» ЛТД, 1998. – 96 с.
3. Лісова С. Проектування інноваційних педагогічних систем підготовки фахівців у галузі технологічної та професійної освіти. Інноватика у вихованні. – Київ. Випуск 1. 2015. – С. 70-78.
4. Формування готовності майбутніх вчителів до інноваційної діяльності: теорія і практика: Колективна монографія / Авт. кол.: О.І. Огієнко, Т.Г. Калюжна, Л.О. Мільто, Ю.Л. Радченко, К.В. Котун – Київ, 2016. – 258 с.

Світлана Карпенко

ПЕДАГОГІЧНІ УМОВИ АКТИВІЗАЦІЇ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ

У “Національній доктрині розвитку освіти України у ХХІ столітті” особлива увага